

In primul rand as vrea sa circumscriem foarte clar aceasta dezbatere pentru a incerca sa discutam la modul cel mai realist fara abordari patimase cu tente moraliste fara sustinere.

La ce ma refer: discutia NU este despre legalizarea drogurilor, NU este despre promovarea consumului de droguri si NU este o incercare de a convinge pe cineva ca drogurile sunt "bune". Ceea ce incerc sa sustin este dezincriminarea posesiei drogurilor pentru consum propriu. Medicina cunoaste de foarte multa vreme efectele fizice si psihice pe care substantele cunoscute ca droguri le au asupra omului, deci discutia nu este una noua si cu atat mai putin una in necunostiinta de cauza. Organizatia Mondiala a Sanatatii recunoaste, in tratatele, ghidurile si documetele sale oficiale diverse forme ale consumului de astfel de substante (consum, abuz, dependenta) dar si consecintele consumului atat la nivel fizic (ex. ciroza hepatica cauzata de consumul de alcool) sau psihic (ex. tulburari de memorie cauzate de consumul de cannabis). In acelasi timp, aceeasi organizatie abordeaza intr-un mod foarte clar boala psihica dintr-o perspectiva tridimensionala, si anume BIO-PSIHO-SOCIALA.

As mai face o clarificare, mai ales in conditiile discutiilor publice din aceste zile din presa romaneasca. Ma refer la denumirile utilizate public atat de catre politicieni, cat si de jurnalisti si, cel mai trist, de unii profesioniști, respectiv utilizarea cu multa usurinta si, in acelasi timp, confuzant, a expresiilor de tip "droguri usoare" sau "droguri legale". Aceste expresii de sorginte mai degraba populara sau urban – tribala nu ar trebui sa aiba loc in discutiile publice ce ar putea sa aiba consecinte asupra unei categorii de oameni aflati in situatii de risc sau in situatii de boala psihica. Aceasta forma de exprimare are riscul de a promova mai degraba un consum de anumite substante in defavoarea altora, de exemplu creeaza premiza de a consuma tutun, alcool sau substante etnobotanice cu ideea ca nu nu este niciun pericol dar si dorinta, mai ales in randul adolescentilor, datorita specificitatii acestei varste, de a consuma "substanta interzisa", respectiv droguri din spectrul celor ilegale.

Cannabisul, prototipul "drogurilor usoare", este cunoscut in cultura universala de cel putin 10000 de ani cu diverse utilizari in functie de zona, cultura, timp, de la fabricarea hainelor si a hartiei, la provocarea transelor religioase, pana in zilele noastre cand utilizarea sa in scopuri medicale (scleroza multipla, SIDA, glaucoma sau cancer) castiga din ce in ce mai mult teren odata cu descoperirea unui sistem cannabinoid natural in creierul uman. Cu toate astea, cannabisul a fost invinuit de multe ori ca fiind cauza unor acte agresive, perversiuni sexuale, lene etc. In ciuda tolerantei oficiale din multe tari, in frunte cu Olanda, nicaieri nu este complet legal si, mai mult, exista cel putin trei tari care sustin pedeapsa cu moartea pentru traficul de cannabis. Avand in vedere ca aceasta substanta nu este mai daunatoare decat alcoolul, este greu sa-i gasim prohibitiei o justificare rationala. Dar, repet ceea ce am spus si la inceput, nu cred ca este momentul pentru o discutie despre legalizare, ci pentru dezincriminarea posesiei pentru consum propriu. In ceea ce urmeaza am sa incerc sa sustin aceasta afirmatie dar si sa clarific diferentele.

Cateva date statistice interesante din tarile occidentale, in 2003: 4.2 % din populatie consuma cannabis; din consumatori ocazionali de cannabis aprox. 9% au dezvoltat dependenta (acest procent este considerabil mai mic decat la consumatori de tutun – 32%, heroina – 23%, cocaina – 17% sau alcool – 15%). In cazul unui consum de mai mult de 5 zile pe saptamana riscul creste la 17% iar in cazul unui consum zilnic riscul este de 33%.

Subliniez din nou ca aceasta nu este o prelegere pentru deschiderea de coffe-shopuri (gen Olanda) in Romania de astazi (cu toate ca ne-amputea gandi intr-o perspectiva in care societatea romaneasca va evolua). Dar ne putem gandi la sisteme déjà existente in lumea civilizata, cum este alternativa la inchisoare. Un sistem demonstrat eficient care a gasit un echilibru intre tratament si represiune. Pe scurt, un consumator care este prins de catre politie pentru o infractiune la referitoare la droguri (ex. posesie pentru consum propriu) este introdus intr-un program strict de tratament ca alternativa la pedeapsa cu inchisoare.

Mai mult, a baga la inchisoare un consumator sau un dependent de droguri este inutil, ne-eficient si mai ales impotriva drepturilor omului si a dreptului la sanatate in primul rand. In acest fel se creeaza doar conditiile necesare pentru a stimula initierea consumului la populatia cea mai vulnerabila, tinerii, si asta pentru ca in aceasta perioada curiozitatea, dorinta afirmarii si a incercarilor este propice pentru a incerca "fructul oprit". Cu atat mai mult cu cat interzicerea nu este insotita de campanii de prevenire si informare eficiente. Asta ar fi alta discutie despre ce inseamna prevenire.....Incapacitatea autoritatilor in fata marilor traficanti este platita de catre tinerii dependenti care ies in cautarea dozei zilnice si care mai apoi umplu puscarile.

In plus, o persoana care este bolnava, ma refer aici la dependeta de o substanta, este mai mult decat evident ca isi va cauta substanta de care este dependent. Sa ne imaginam ca un om, care pentru a supravietui are nevoie de insulina sau de un medicament antihipertensiv sau un dilatator al cailor respiratorii, cazul unui pacient cu astm, nu va merge in cautarea substantei respective: este o utopie. Spuneam si mai devreme ca medicina abordeaza boala din perspectiva bio-psiho-sociala. Cum tratam noi dependentii din aceasta perspectiva???ii bagam la inchisoare!!

Dr. Gabriel Cicu
Medic psihiatru
Psihoterapeut psihanalist

Psy Motion

Clinica de psihiatrie, psihoterapie si dezvoltare personala
Str. Mihail Sebastian nr. 203, sector 5, Bucuresti
Tel./Fax: 021.781.22.50
E-mail: gabriel.cicu@psymotion.ro
Web: www.psymotion.ro